

جامعه‌شناسی

۱۳

زمان پیشنهادی:

جامعه‌شناسی ۳: درس ۱ ■ جامعه‌شناسی ۱: از درس ۱ تا انتهای درس ۴

۲۰۱- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید:

«حمدید عضو تیم و الیبال مدرسه است. او روزی ۲ ساعت ورزش می‌کند تا برای مسابقات منطقه‌ای آمادگی داشته باشد. در هفته‌ آخر او در پایش احساس درد می‌کند به همین دلیل باید نزد دکتر برود.»

(۱) پیامد ارادی- کنش اجتماعی- پیامد ارادی- پیامد غیررادی

(۲) کنش اجتماعی- پیامد ارادی- پیامد غیررادی

(۳) پیامد غیررادی- پیامد ارادی- پیامد ارادی

۲۰۲- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید:

«در ورود به سالن سینما افراد معمولاً سعی می‌کنند به نوبت وارد شوند. در هنگام نمایش فیلم افراد برای حفظ حقوق دیگران، بلند سخن نمی‌گویند. اگر فردی چنین فنواری کند، مأمور سالن به او تذکر می‌دهد.»

(۱) کنش اجتماعی- هنجار اجتماعی- ارزش اجتماعی- جامعه‌پذیری (۲) هنجار اجتماعی- کنش اجتماعی- هنجار اجتماعی- کنترل اجتماعی

(۳) کنش اجتماعی- ارزش اجتماعی- هنجار اجتماعی- کنترل اجتماعی- ارزش اجتماعی- هنجار اجتماعی- کنش اجتماعی- جامعه‌پذیری

۲۰۳- کدام گزینه به ترتیب رابطه کنش‌ها، ارزش‌ها و هنجارها را بدسترسی نشان می‌دهد؟

(۱) کنش‌ها ← تحقق ارزش‌ها و هنجارها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← انتقال دادن ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه

(۲) ارزش‌ها و هنجارها ← تحقق کنش‌ها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← معنادار شدن پدیده‌های اجتماعی

(۳) ارزش‌ها و هنجارها ← انتقال دادن ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تشویق و تنبیه ← ضروری شدن جامعه‌پذیری ← تداوم ارزش‌ها و هنجارها با عمل کردن به آن‌ها

(۴) شکل‌گیری پدیده اجتماعی ← تحقق کنش‌ها ← تداوم ارزش‌ها و هنجارها با عمل کردن به آن‌ها ← ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۲۰۴- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

▪ عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود.

▪ آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی است.

▪ احترام به قانون، خانواده، امنیت و صلح، کنش اجتماعی هستند.

▪ هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد.

(۱) نادرست- درست- نادرست- درست- نادرست (۲) درست- نادرست- درست- نادرست

(۳) نادرست- نادرست- درست- نادرست- درست (۴) درست- نادرست- نادرست- درست

۲۰۵- به ترتیب هریک از پدیده‌ها مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

▪ تولید ناخالص ملی

▪ ولیمه دادن فرد بعد از انجام حج

▪ اقتدار ملی

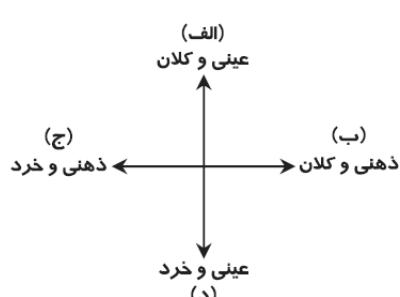
▪ تصویر دانش‌آموز سال دوازدهم از فضای دانشگاه

(۱) الف- ب- د- ج

(۲) ب- الف- د- ج

(۳) الف- د- ب- ج

(۴) د- ب- ج- الف

۲۰۶- به ترتیب هریک از عبارات زیر با چه عبارتی مرتبط هستند؟

▪ لایه‌هایی که تأثیرات محدودتری دارند و بیشتر در معرض تغییرند.

▪ باور انسان نسبت به جایگاه انسان در جهان

▪ برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.

▪ خانواده، تعلیم و تربیت و سیاست

(۱) هنجارها و ارزش‌ها- عقاید اجتماعی- هنجار اجتماعی- خرد نظام اجتماعی

(۲) هنجارها و نمادها- عمیق‌ترین پدیده اجتماعی- هنجار اجتماعی- نهاد اجتماعی

(۳) عقاید و ارزش‌ها- باور اجتماعی- ارزش اجتماعی- نهاد اجتماعی

(۴) لایه سطحی- ارزش اجتماعی- هنجار اجتماعی- نهاد اجتماعی

۲۰۷- کدام مورد در رابطه با ذخیره دانشی نادرست است؟

(۱) امروزه کودکان از ۶ سالگی به مدرسه می‌روند؛ در سنین بالاتر راهی دبیرستان‌ها، دانشگاه‌ها و سایر مراکز علمی می‌شوند و دانش‌هایی را با عنایون مختلف می‌آموزند.

(۲) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد.

(۳) آنچه افراد از تجربه‌های فردی و گروهی خود می‌آموزند ذخیره فردی است و آنچه از مطالعات مدرس‌های و دانشگاهی می‌آموزند، ذخیره دانشی است.

(۴) ذخیره دانشی راهنمای زندگی برای افراد است.

-۲۰۸- کدام گزینه از توانایی‌های فردی که دارای دانش علمی است، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) او به درک عمیقی از شناخت عمومی و ذخایر علمی محیط خود می‌رسد.
- (۲) او وقتی برای انجام عملی فکر می‌کند و آگاهی لازم برای انجام آن را بدهست می‌آورد، برای انجام آن در دفعات بعدی از همان دانش استفاده می‌کند.
- (۳) او آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشد، شناسایی می‌کند.
- (۴) او قدرت حراست و دفاع از حقایق موجود در شناخت عمومی را پیدا می‌کند.

-۲۰۹- کدام گزینه درباره دانش عمومی نادرست است؟

- (۱) گسترده‌ترین بخش از ذخیره دانشی ماست- درباره آن کمتر می‌اندیشیم.
 - (۲) دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان ضروری است- بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.
 - (۳) در اغلب موارد متوجه آن نیستیم- بیشتر در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.
 - (۴) آن را از طریق مشاهده و اعمال روزانه خود فرا می‌گیریم- حاصل تأمل در آگاهی مشترک است.
- ۲۱۰- گاهی در جامعه، بین دانش عمومی و دانش علمی تعارضات پدید می‌آید؛ حل این تعارضات با کدام روش صورت می‌گیرد؟
- (۱) دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر- طرح ایده‌های جدید
 - (۲) تغییر بنیادین دانش عمومی- اصلاح بخش‌هایی از دانش علمی
 - (۳) الگوبرداری از فرهنگ‌های دیگر- اصلاح بخش‌هایی از دانش علمی
 - (۴) تطابق دانش عمومی با دانش علمی و انجام اصلاحات در آن- ثبات و پایداری دانش علمی

-۲۱۱- کدام گزینه جدول را کامل می‌کند؟

پیامد	موضوع
غنى تر شدن دانش عمومي	(۱)
(۲)	طرح شدن مسئله‌ای خاص در جامعه
(۳)	کاهش و افزایش برویه جمعیت کشور

(۱) افزایش ذخیره دانش علمی- احساس نیاز به کسب دانش عمومی درباره آن- نیاز به برنامه‌ریزی کنترل جمعیت

(۲) تلاش‌های علمی- فراهم شدن زمینه رشد دانش علمی نسبت به مسئله- ایجاد زمینه فعالیت دانش جمعیت‌شناسی

(۳) تمرکز بیشتر بر مسائل زندگی اجتماعی- رشد دانش عمومی نسبت به آن مسئله- تغییرات رشد اقتصادی

(۴) نیاز جامعه به پیشرفت علمی- امکان تمرکز بیشتر بر ذخیره دانشی درباره آن مسئله- نیاز به مطالعه عمیق تحولات جمعیتی

-۲۱۲- کدام گزینه مربوط به دانش علمی است؟

- (۱) ما انسان‌ها با ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.
- (۲) ما انسان‌ها به مرور دانش دقیق‌تر و عمیق‌تری در زندگی خود بدهست می‌آوریم.
- (۳) اگر این دانش نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.
- (۴) این دانش، حاصل از زندگی است و انسان‌ها آن را در طول زندگی خود بدهست می‌آورند.

-۲۱۳- به ترتیب هر عبارت مربوط به کدام نوع از دانش است؟

▪ شناسایی راه‌کار صحیح برای حل مشکلات

▪ غالباً غافل بودن از اهمیت آن

▪ دانش تخصصی زبان فارسی

(۱) دانش علمی- دانش عمومی- دانش عمومی

(۲) دانش علمی- دانش علمی- دانش عمومی

(۱) دانش علمی- دانش عمومی- دانش علمی

(۳) دانش عمومی- دانش عمومی- دانش علمی

-۲۱۴- به ترتیب تفاوت علوم به چه چیزی مربوط می‌شود و موضوع فلسفه و ریاضی چیست؟ در اویل قرن بیستم میلادی در جهان غرب بر چه چیزی تأکید شد؟

(۱) روش آن‌ها- وجود- جهان- موضوع علوم

(۲) موضوع آن‌ها- کمیت- طبیعت- روش علوم

(۱) روش آن‌ها- وجود- جهان- موضوع علوم

(۲) موضوع آن‌ها- کمیت- طبیعت- روش علوم

-۲۱۵- جهان متعدد بر اساس هویت دنیوی خود، دانش علمی را محدود و منحصر به دانش تجربی می‌دانست. اگر این تلقی از علم در جوامع دیگر که روش‌های تجربی، عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند رسوخ کند، پیامدهایی به وجود می‌آید. کدام گزینه، از این پیامدها محسوب نمی‌شود؟

(۱) ارتباط دوسویه و روپرورد دانش عمومی و علمی گستته می‌شود.

(۲) تعارضاتی در ذخیره دانشی جوامع پدید می‌آید.

(۳) دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند.

(۴) دانش عمومی توان و دغدغه لازم را برای حل مسائل و مشکلات علمی از دست می‌دهد.

جامعه‌شناسی

۱۳

زمان پیشنهادی:

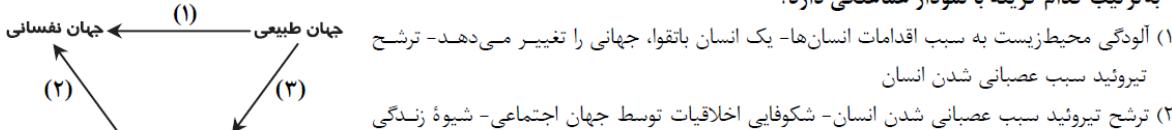
جامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۲ و ۳ ■ جامعه‌شناسی ۱: از درس ۸ تا انتهای درس ۱۰

۲۰۱- به ترتیب نمونه‌های کدام گزینه، با جدول زیر هماهنگی دارد؟

متغیر	ثابت	اجتماعی	فردي	انتسابي	اكتسابي	ویژگی هویتی نمونه
✓		✓			✓	۱
	✓		✓	✓		۲
✓			✓		✓	۳

(۱) دادستان- متولد کرمانشاه- تنبلی (۲) باهوش- پزشک- گندمگون (۳) عصی- زورنج- روان‌شناس (۴) کارمند- قدیلند- مهندس

۲۰۲- به ترتیب کدام گزینه با نمودار هماهنگی دارد؟

(۱) آلدگی محیط‌زیست به سبب اقدامات انسان‌ها- یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد- ترشح

تیروئید سبب عصبانی شدن انسان

(۲) ترشح تیروئید سبب عصبانی شدن انسان- شکوفایی اخلاقیات توسط جهان اجتماعی- شیوه زندگی

متفاوت مردم در شرایط اقلیمی متفاوت

(۳) امام خمینی^(۴) از افزادی بود که با تقوای خود مسیر بشریت را تغییر داد- هر کاری که نیت در انجام آن قوی باشد، بدن در آن احساس ضعف نمی‌کند- درمان بیماری جسمانی به کمک قوای روانی

(۴) مقاومت بدن در برابر بیماری‌ها بستگی به اراده انسان دارد- تأثیر آب‌وهوا بر خلق‌خوی آدمیان- روحیات افراد مؤثر در سرنوشت جامعه

۲۰۳- به ترتیب هویت افراد در جوامع سرمایه‌داری بر اساس چه عاملی تعیین می‌شود؟ ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها، مورد بحث کدام گروه است و فرایند مشارکت فرد در زندگی اجتماعی چه نام دارد؟

(۱) ارزش‌های دنیوی و سکولار- روان‌شناسان و روان‌کاران- کنترل اجتماعی (۲) میزان تلاش و توان کار فرد- فیلسوفان- فرهنگ‌پذیری

(۳) طبقه اجتماعی- پیامبران و اولیای الهی- جامعه‌پذیری (۴) ثروت و توان اقتصادی- انسان‌شناسان و جامعه‌شناسان- فرهنگ‌پذیری

۲۰۴- به ترتیب کدام گزینه درباره اقتناع درست است و در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر نادرست است؟

(۱) به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود- در برخی موارد وظيفة سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

(۲) هرچه قدرت اقناع فرهنگ بیشتر باشد، افراد کمیش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند- برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی یا تنبیه‌ای است.

(۳) روشی است که به‌واسطه آن، فرهنگ درونی می‌شود- هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای امر به معروف و نهی از منکر نداشته باشد، دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

(۴) فرهنگ‌هایی که با فطرت آدمیان سازگار‌ترند، قدرت اقناعی بیشتری دارند- دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری هستند.

۲۰۵- به ترتیب (الف، ب و ج)، کدام گزینه نمودار را کامل می‌کند؟

(الف) (۱) کارمند اداره که مدیر بخشی از اداره می‌شود- مدیر اداره که عزل می‌شود- کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می‌شود.

(۲) مدیری که کارمندی عادی می‌شود- مدیر بخش که مدیرکل می‌شود- تغییر شغل که سبب تغییر موقعیت اجتماعی فرد نشود.

(۳) مهندسی که شغل خود را تغییر می‌دهد- مدیرکل که عزل می‌شود و مدیر یک بخش می‌گردد- پزشکی که رئیس بیمارستان می‌شود.

(۴) وزیری که استعفاء می‌دهد و بعد نماینده مجلس می‌شود- رئیس جمهوری که دوره کاری او تمام شده است- مدیری که مدیرکل می‌شود.

۲۰۶- به ترتیب هریک از عبارات زیر با چه عبارتی مرتبط است؟

■ جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی از جوامع

■ جامعه آپارتاید

■ منجر شدن به تعارض فرهنگی

(۱) در جهان معنوی و دینی، هویت‌هایی که ابعاد الهی انسان را نفی کنند به رسمیت شناخته نمی‌شوند- تحرک اجتماعی در محدوده ارزش‌های دنیوی به رسمیت شناخته می‌شود- تغییرات هویتی در چارچوب عقاید جامعه شکل می‌گیرد.

(۲) در جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور داشته باشد- صرف‌آبرازی یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی وجود دارد- تغییرات هویتی گاه از مزه‌های مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود.

(۳) در جوامع سکولار، امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد- تحرک اجتماعی صعودی برای کسانی ممکن است که منابع ثروت را در اختیار دارند- برخی تغییرات هویتی مورد تأیید جامعه قرار می‌گیرد.

(۴) هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌ها، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق می‌کند- تعارض فرهنگی گاه علل درونی دارد- برخی تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار نیست.

۲۰۷- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات را مشخص کنید:

- علوم اجتماعی به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهند.
- علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند.
- پیش‌بینی در علوم طبیعی، پیچیده‌تر از علوم اجتماعی است.
- علوم طبیعی، وسیلهٔ غلبه بر محدودیت‌های طبیعی انسان‌ها هستند.

- (۱) نادرست- نادرست- درست- درست- درست
(۲) درست- درست- نادرست- نادرست
(۳) نادرست- درست- نادرست- درست- نادرست

۲۰۸- کدام گزینه به فواید علوم اجتماعی در مقایسه با علوم طبیعی اشاره دارد؟

- (۱) علوم اجتماعی به همدلی و هماری انسان‌ها کمک می‌کنند.
- (۲) علوم اجتماعی زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند.
- (۳) علوم اجتماعی با داوری پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرست موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
- (۴) دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند که نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

۲۰۹- کدام گزینه مربوط به جامعه‌شناسی انتقادی می‌باشد؟

- (۱) با وجود تأکید بر روش تفہمی، بدعنوان روش و پژوه علوم اجتماعی، این نوع جامعه‌شناسی همچنان علم را به علم تجربی محدود می‌داند.
- (۲) جامعه‌شناسی با شاخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.
- (۳) این جامعه‌شناسی، پدیده‌های اجتماعی را مانند پدیده‌های طبیعی می‌داند؛ بنابراین روش مطالعه آن‌ها را بکسان دانسته است.
- (۴) مهم‌ترین هدف آن نقد و وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به وضعیت مطلوب‌تر و ارائه راه حل در این باره است.

۲۱۰- به ترتیب هر عبارت اشاره به کدام رویکرد جامعه‌شناسی مدرن دارد؟

- دست شستن از دانش جهان‌شمول و بسندنده کردن به دانش‌های فرهنگی و تاریخی خاص
- کشف معانی، تنها در صورتی که در قالب تبیین‌های تجربی بیان گردد، ارزش علمی دارد.
- چرا بی‌هعلت شکل‌گیری پدیده‌ها و چگونگی به فرایند و روند پدیده‌ها توجه می‌کند.
- (۱) تفہمی- تفسیری/ تبیینی تفہمی/ تبیینی تفسیری
- (۲) تجویزی و انتقادی/ تبیینی تفہمی- تفہمی
- (۳) تبیینی/ تجویزی و انتقادی/ تفہمی- تفسیری
- (۴) تجویزی و انتقادی/ تبیینی تفہمی- تجویزی و انتقادی

۲۱۱- جامعه‌شناسان برای شناختن نظم چه می‌کنند و معنای کار آن‌ها چیست؟

- (۱) آشنایی زدایی از امور آشنا و مأتوس- یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.
- (۲) تغییر عادات و تلقی خود از نظم- یعنی سعی می‌کنند علاوه بر دیدن بی‌نظمی‌ها، روی نظم امور هم تمرکز کنند.
- (۳) تعریف مفهوم جدیدی از نظم- یعنی مفهوم روزمره و عادی نظم را کنار می‌گذارند و تلاش می‌کنند مفهوم جدیدی از آن تعریف کنند.
- (۴) تمرکز بر نظم پنهان امور و زندگی روزمره- یعنی در کلیه بی‌نظمی‌ها یک نظم پنهان و مخفی را استنباط می‌کنند.

۲۱۲- کدام گزینه درباره نظم اجتماعی نادرست است؟

- (۱) نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.
- (۲) نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود، که جای پدیده‌ها را قواعد تعیین می‌کنند.
- (۳) نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.
- (۴) نظم اجتماعی باعث می‌شود شما بدانید چه توقعاتی از دیگران داشته باشید و فقط اتفاقات غیرمنتظره سبب قطع همکاری شما با دیگران می‌شود.

۲۱۳- در کدام گزینه ویژگی‌های ساختار اجتماعی به درستی مورد اشاره قرار گرفته است؟

- (۱) در گروه‌های غیررسمی بهتر دیده می‌شود- برای تعیین حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش
- (۲) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی- چگونگی ارابه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی
- (۳) برای همانگی قواعد اجتماعی با قواعد زندگی خانوادگی- تشخیص نظم موجود درون پدیده‌های اجتماعی
- (۴) سامان‌دهی و امکان‌پذیری ارتباط با یکدیگر- امکان مبارزه با قانون‌گریزی

۲۱۴- به ترتیب هر کدام از مفاهیم زیر به چه معناست؟

■ پویا بودن نظام اجتماعی ■ هم‌تغییر بودن پدیده ■ الگوی پوزیتیویستی نظم اجتماعی

- (۱) تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بخش‌های مختلف از یگدیگر- همراهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر- توضیح نظم اجتماعی بر اساس مناسبات بیرونی و پذیرش قواعد افراد بر اساس نوعی قرارداد
- (۲) تأثیرگذاری بخش‌های مختلف بر پدیده‌های مختلف جامعه دیگر- قابل مشاهده بودن تغییرات- جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل و رغبت
- (۳) امکان تغییر مداوم ساختار اجتماعی- همراهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر- افزایش حجم قواعد و قوانین نظارتی و نیروها و ابرازهای کنترل کننده
- (۴) تلاش نظام اجتماعی برای تأمین نیازهای خود و حفظ خود در بلندمدت- توضیح تغییرات یک پدیده به کمک پدیده دیگر- تنظیم روابط و مناسبات بر اساس اقنان و تشویق

۲۱۵- کدام عبارت در رابطه با جامعه‌شناسی پوزیتیویستی نادرست است؟

- (۱) همان‌طور که فرمول‌های فیزیک می‌توانند نظم میان اجزای یک خودرو را نشان دهند، جامعه‌شناسی باید بتواند به فرمول‌هایی برای توضیح نظم اجتماعی دست پیدا کند.
- (۲) جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است و تفاوت میان جوامع مختلف، تفاوت کمی است. برخی جوامع پیچیده‌ترند و در رفع نیازهای خود توانانند و به همین دلیل پیشرفت‌های ترند.
- (۳) همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.
- (۴) انسان با موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد و می‌تواند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورد.

جامعه‌شناسی

۱۳

زمان پیشنهادی:

جامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۱ و ۲ ■ جامعه‌شناسی ۱: از درس ۵ تا انتهای درس ۷

۲۰۱- کدام گزینه مربوط به نگاه تکخطی یا طولی به سرگذشت جهان اجتماعی است؟

- ۱) هریک از جهان‌های اجتماعی مختلف، روابط متقابلی که دارند، می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود، نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند.

۲) جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر، بهره می‌برد.

- ۳) همه جهان‌های اجتماعی شبیه به یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی پیدا می‌کند.

۴) فرهنگ‌ها و تمدن‌ها بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دربال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.

- ۲۰۲- به ترتیب عامل پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف چیست؟ مواجهه مردم‌شناسان با فرهنگ‌های غیرغیری چه پیامدی داشت و تفاوت نمادها و هنجارها از چه نوع تفاوت‌هایی است؟

۱) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها- پی بردن آن‌ها به پیچیدگی و عمق جوامع غیرغیری- تفاوت‌های درون جهان اجتماعی

۲) وجود انسان آگاه و خلاقی- پی بردن آن‌ها به اشتباه جامعه‌شناسان غربی- تفاوت‌های نشان‌دهنده ظهور جهان اجتماعی جدید

۳) فعال و تأثیرگذار بودن انسان در مقابل فرهنگ متقل شده از طریق تربیت- انتقاد به خودمداری فرهنگ غرب- تفاوت میان جهان‌های اجتماعی

۴) فعال و تأثیرگذار بودن انسان در مقابل فرهنگ متقل شده از طریق تربیت- پی بردن به عدم رشد جوامع غیرغیری- تفاوت لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

۲۰۳- به ترتیب کدام گزینه جدول را کامل می‌کند؟

ویژگی جهان متعدد	عبارت مرتبط
زوال عقلانیت ذاتی	(۱)
قوت افرنگ از علم و فن است (اقبال لاہوری)	(۲)
طرد عناصر مقدس	(۳)

۱) جهان متعدد فقط علومی را که از روش تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند، جهان از هیچ قدرستی برخوردار نیست- رویکرد دنبیوی

۲) جهان متعدد علومی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد- گسترش عقلانیت ابزاری- جهان صرفًا از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشوند.

۳) علوم تجربی، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حداثت را به انسان می‌دهد- قفس آهین- با اقول علوم عقلانی و وحیانی امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌ها را بین می‌روند.

۴) جهان متعدد رویکرد دنبیوی و این جهانی دارد- گسترش عقلانیت ابزاری- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

۲۰۴- کدام گزینه درباره پیامدهای الزامی جهان اجتماعی و فرصت‌ها و محدودیت‌های آن، نادرست است؟

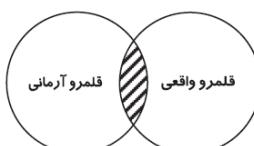
۱) ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

۲) هر جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند و ممکن است ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دیگر پسر را نادیده پیگیرد.

۳) هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پارچاست، پیامدهای آن نیز باقی است، با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی برای انسان فراهم می‌گیرد.

۴) بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند، فرصت‌ها و محدودیت‌ها از هم مستقل‌اند و بدون یکدیگر محقق می‌شوند.

۲۰۵- کدام عبارت مربوط به بخش هاشورخوردۀ تصویر است؟

۱) ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند.

۲) ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند.

۳) مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند.

۴) برنامه‌ریزان فرهنگی می‌کوشند از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها را فراهم کنند.

۲۰۶- به ترتیب پیامد عبارات زیر چیست؟

■ سامان‌دهی هنجارها و اعمال بر اساس عقاید حق

■ اگر جوامع حق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند.

■ اگر علوم اجتماعی علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند.

۱) ورود عقاید حق به قلمرو واقعی- گام برداشتن بهسوی باطل- داوری درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی

۲) ورود عقاید حق به قلمرو آرمانی- گسترش از حق- داوری درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی

۳) تغییر حق و باطل- انحراف از حق و پذیرش باطل- ناتوانی در داوری حق و باطل بودن عقاید و آرمان‌ها

۴) تغییر حق و باطل- امکان خروج از باطل- شناخت تکیک‌ها و روش‌های اجرایی

۲۰۷- به ترتیب حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر چه اساس تعیین نمی‌شود و کدام جوامع عقاید و ارزش‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌دانند

که صرفاً در قلمرو واقعی و آرمانی جوامع انسانی پدید می‌آیند؟ رسوخ تلقی‌های جهان متعدد از علم در جوامع دیگر، که علاوه بر روش‌های تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، چه حاصلی دارد؟

۱) علم مناسب با لایه‌های عمیق- جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند- قطع ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی

۲) آگاهی یا جهل، توجه یا بی توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها- جوامعی که عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر

نمی‌دانند- پدید آمدن تعارض در ذخیره دانشی آن جوامع

۳) آگاهی با جهل، توجه یا بی توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف نسبت به آن‌ها- جوامعی که عقل و وحی را دو ابزار مهم شناخت عقاید و

ارزش‌ها می‌دانند- رشد و رونق دانش علمی

۴) بر اساس پیامدهای تاریخی و اجتماعی ارزش‌ها- جوامعی که نگاه فراتجربی دارند- از دست رفتن توان دانش عمومی برای حل مشکلات دانش علمی

۲۰۸- کدام گزینه درباره دانش عمومی درست است؟

- (۱) حاصل تأمل، خردورزی و کاوش عقلی است.
- (۲) کسی که دارای این نوع دانش است به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
- (۳) در نخستین مرتبه آن را از طریق احساس، مشاهده و اعمال روزانه خود در زندگی مشترک با خانواده و دیگران فرامی‌گیریم.
- (۴) کسی که دارای این نوع دانش است قدرت حراست و دفاع از حقایق موجود در شناخت عمومی را پیدا می‌کند.

۲۰۹- به ترتیب ویژگی مشترک و متفاوت علوم طبیعی و علوم اجتماعی چیست؟

- (۱) پدید آمدن قدرت پیش‌بینی نسبت به آثار و پیامدهای پدیده‌ها و حواضت- پیچیدگی بیشتر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی
- (۲) مطالعه جهان طبیعی و پدیده‌های آن- کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی حاصل از علوم اجتماعی
- (۳) کمک به استفاده از جهان و طبیعت- علوم طبیعی وسیله غلبه بر محدودیت‌های جهان اجتماعی
- (۴) توضیح تأثیرات اجتماعات انسانی بر زندگی ما- آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های انسانی و تنوع آن‌ها

۲۱۰- به ترتیب عبارات زیر از فواید کدام نوع از علوم هستند؟

■ فناوری حاصل از آن، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت

■ کمک به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها

■ فرست واکنش و موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمند

■ امکان انتقاد و اصلاح ارزش‌ها و هنجارها

- (۱) علوم اجتماعی- علوم طبیعی- علوم اجتماعی- علوم طبیعی- علوم اجتماعی
- (۲) علوم طبیعی- علوم اجتماعی- علوم اجتماعی- علوم طبیعی
- (۳) علوم اجتماعی- علوم اجتماعی- علوم طبیعی- علوم اجتماعی
- (۴) علوم اجتماعی- علوم طبیعی- علوم اجتماعی- علوم طبیعی

۲۱۱- به چه دلیل علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند؟

- (۱) زیرا علوم اجتماعی درباره فرست‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه درست استفاده کنند.

(۲) زیرا پیدایش فناوری‌ها با پیشرفت علوم اجتماعی حاصل شد و امروزه فناوری‌ها نقش بسیار زیادی در زندگی انسان‌ها ایفا می‌کنند، آن‌ها مزایا، فرست‌ها و محدودیت‌ها و آسیب‌های فراوانی در بی‌دارند.

(۳) زیرا علوم اجتماعی می‌توانند زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر و طبیعت را فراهم کنند.

(۴) زیرا علوم طبیعی و رشد آن، منجر به کشف شیوه بهتر درک علوم اجتماعی از جامعه گردید.

۲۱۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات را مشخص کنید:

■ علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن؛ یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

■ جامعه‌شناسی خرد به مطالعه ساختار اجتماعی می‌پردازد.

■ جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

■ در جامعه‌شناسی، بر اساس دوری و نزدیکی به علوم انسانی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

(۱) درست- درست- نادرست- نادرست

(۲) درست- نادرست- درست- نادرست

(۳) نادرست- نادرست- درست- درست

۲۱۳- به ترتیب کدام گزینه درباره جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و جامعه‌شناسی تفہمی درست است؟

- (۱) پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه‌های مانند طبیعت قلمداد می‌شوند- هرچند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند.

(۲) در پایان قرن ۱۸ میلادی غلبه رویکرد دنیوی در جوامع صنعتی و فروپاشی ارزش‌ها و هنجارهای پیشین، شناخت پدیده‌های اجتماعی برای کنترل آن‌ها را ضروری ساخت- در این رویکرد، جامعه‌شناسی در زمرة دانش‌های ابزاری است.

(۳) علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها امکان‌بزیر می‌کند- جامعه‌شناسان، علاقه‌مند بودند جامعه‌شناسی را هرچه بیشتر به علوم طبیعی تزدیک کنند.

(۴) علوم اجتماعی علاوه بر نقش دانش ابزاری، می‌تواند نقش دانش تفہمی و انتقادی را نیز ایفا کند- تکنولوژی‌های حاصل از علوم طبیعی وسیله رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی است.

۲۱۵- به ترتیب هر عبارت مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

■ نقد وضعیت موجود جامعه برای ایجاد وضعیت مطلوب تر

■ توصیف آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی بدون داوری علمی

■ معنادار بودن پدیده‌ها

■ ارزش علمی نداشتن یافته‌ها، بدون اثبات تجربی

جامعه‌شناسی تفہمی	جامعه‌شناسی انتقادی	نوع	ویژگی
ب	الف	موضوع	
د	ج	روش	
و	ه	هدف	

(۴) و- د- ج- ه

(۳) ه- و- ب- د

(۲) ج- ه- ب- د

(۱) الف- د- و- ب

جامعه‌شناسی

۱۳

زمان پیشنهادی:

چامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۴ و ۵ ■ چامعه‌شناسی ۱: از درس ۱۱ تا انتهای درس ۱۴

۲۰۱- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد.
- هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی باشد، دوام می‌آورد.
- هویت فرهنگی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.
- کاستی و خلاه معنوی، دانشمندان و متکران اجتماعی را به ثبت مرزهای هویت فرهنگی جهان اجتماعی تشویق می‌کند.

(۱) درست- درست- نادرست- نادرست

(۲) درست- درست- نادرست- درست

(۳) نادرست- درست- نادرست- درست- درست

۲۰۲- کدام نمودار زیر به درستی فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی را نشان می‌دهد؟

- (۱) بحران هویت ← تعارض فرهنگی ← تردید در عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهانی دیگر
- (۲) شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها ← ناآوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ ← بحران هویت ← دگرگونی هویت فرهنگی
- (۳) ناآوانی جهان اجتماعی در ساماندهی کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← بحران هویت ← تزلزل فرهنگی ← دگرگونی هویت فرهنگی
- (۴) تزلزل فرهنگی ← ناآوانی جهان اجتماعی در ساماندهی کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← ناسازگاری در سطح عقاید و ارزش‌ها ← تحولات فرهنگی

۲۰۳- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر
- فراموشی هویت خود در مواجهه با فرهنگ دیگر

■ مماغعت عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی از آشنازی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان

■ مرعوب شدن جوامع غیرغربی در برابر قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب

(۱) از خود بیگانگی تاریخی- از خود بیگانگی فطری- خودباختگی فرهنگی- غرب‌زدگی

(۲) از خود بیگانگی فطری- خودباختگی فرهنگی- خودباختگی فرهنگی- از خود بیگانگی تاریخی

(۳) خودباختگی فرهنگی- از خود بیگانگی تاریخی- از خود بیگانگی فطری- غرب‌زدگی

(۴) خودباختگی فرهنگی- از خود بیگانگی فطری- از خود بیگانگی تاریخی- غرب‌زدگی

۲۰۴- کدام گزینه مربوط به حالتی است که جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند؟

(۱) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، عناصر سازگار با هویت را از آن‌ها گرفت.

(۲) در این حالت، تعامل و دادوستد جهان اجتماعی با جهان‌های دیگر، در محدوده هنجارها و شیوه زندگی صورت می‌گیرد.

(۳) طی جنگ‌های صلیبی، جهان غرب پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی، بدون پیوستن به جهان اسلام تحولات هویتی پیدا کرد.

(۴) بسیاری از فرهنگ‌ها مانند مصر و ایران، در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.

۲۰۵- در رابطه با جامعه ایران، به ترتیب (۱، ۲ و ۳) کدام گزینه جدول را کامل می‌کند؟

دوره تاریخی	تحولات هویت فرهنگی
۲	پیش از اسلام
۱	دوران اسلامی
۳	رویارویی با غرب

(۱) تفسیر توحیدی هویت- هویت توحیدی، دینی و اساطیری- هویت سکولار و دینی و محدود به ابعاد تاریخی و جغرافیایی

(۲) روایتی از هویت در شاهنامه فردوسی- زبان فارسی، زبان دوم جهان اسلام- خودباختگی فرهنگی در برابر غرب

(۳) هویت فرهنگی واحد در دین رزشت- زبان فارسی، زبان سیاسی دربار ایران- هویت قوم‌گرا و توحیدی و اساطیری

(۴) هویت قوم‌گرا و ناسیونالیستی- القای تصور تاریخ‌نگاران غربی از هویت اسلامی- هویت ایرانی بخشی از هویت جهان اسلام

۲۰۶- درباره افزایش جمعیت و نگاه اسلام به آن، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) هدف اسلام، تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است؛ لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

(۲) اگر فرهنگ و معانی آن حق باشد و اعضای آن نیز حاملان معنای حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است.

(۳) نبود شرط دوم، مانع تحقق جهان اجتماعی توحیدی است و جامعه مشرک را تشکیل می‌دهد و نبود شرط اول جامعه فاسق می‌سازد.

(۴) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله محدود شدن گستره آن است.

۲۰۷- جامعه‌شناسان برای شناختن نظم چه می‌کنند و کدام عبارت نتیجه نظم اجتماعی نیست؟

(۱) آشنازی‌زدایی از امور مأнос و آشنا- امکان‌پذیر شدن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها

(۲) نگاه کردن به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود از دید یک غریبه- تغییر انتظارات از خود

(۳) بررسی رابطه نظم و بی‌نظمی- اتفاقات غیرمنتظره سبب قطع همکاری با دیگران

(۴) عادت زدایی از خود- تعیین جای پدیده‌ها

۲۰۸- کدام گزینه در رابطه با نظام اجتماعی نادرست است؟

(۱) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی نظام اجتماعی نامیده می‌شود، نظام اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید.

(۲) منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

(۳) نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و در بلندمدت خود را حفظ نماید.

(۴) نظام اجتماعی مانند خودرویی است که روش‌شده و در حرکت است و یک ساختار اجتماعی پویا است.

-۲۰۹- کدام گزینه درباره جامعه‌شناسی پژوهشیستی نادرست است؟

- ۱) جامعه‌شناسان پوزیتیویست، جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانستند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دیدند.
 - ۲) این نوع جامعه‌شناسی، نظام اجتماعی را بیشتر بر اساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، نفع، ترس و اجبار می‌داند.
 - ۳) از نظر جامعه‌شناسی پوزیتیویست، برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند و در رفع نیازهای خود تواناند و به همین دلیل پیشرفت‌تر هستند.
 - ۴) جوامعی که نظام اجتماعی را بر اساس الگوی پوزیتیویستی برقرار می‌سازند، پیش‌بینی رفتارها را نضمین می‌کنند و در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل می‌کنند.

۲۱۰- خشت بنای جامعه چیست و ساختارهای اجتماعی چگونه برقرار می‌مانند؟

- ۱) کنش اجتماعی- با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.
 ۲) کنش اجتماعی- با برقراری نظم اجتماعی و تثبیت آن برقرار می‌مانند.
 ۳) ساختار اجتماعی- با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.
 ۴) ساختار اجتماعی- با برقراری نظم اجتماعی و تثبیت آن برقرار می‌مانند.

^{۲۱۱}- با توجه به عبارت «زندگی اجتماعی انسان و نظم همزاد یکدیگرند»، کدام یک از توانایی‌های انسان‌ها نیست؟

- (۱) با توجه به ارزش‌ها و آرمان‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر می‌دهند.
 - (۲) می‌توانند از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بگاهند.
 - (۳) انسان‌ها صرفاً محیط نظم هستند و نسبت به اثرباری خود، بیشتر به اجرای نظم می‌پردازند.
 - (۴) به هر میزان، آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد کرد.

۲۱۲- به چه دلیل کنیش انسان را نمی‌توان فقط با روش تحریبی تحلیل کرد؟

- ۱) زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.
 - ۲) زیرا انسان‌ها مانند پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است.
 - ۳) زیرا رویکرد پوزیتیویستی بر معانی کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد، تمرکز می‌کند.
 - ۴) زیرا رفتارهای متفاوت انسان در شرایط گوناگون با روش تجربی قابل فهم است، ولی نمی‌توان آن‌ها را به دیگران بسط داد.

۲۱۳- کدام گزینه درباره خلاقیت‌زادایی نادرست است؟

- ۱) ماکس ویر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

۲) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ، هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

۳) جامعه‌شناسان پوزیتیویستی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان داشتن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند.

۴) تأکید افراطی بر نظم اجتماعی و رعایت آن، موجب رشد انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

۲-۱۴ به ترتیب، نادیده گرفتن معنای کنش چه تأثیری بر مطالعات پوزیتیویستی دارد؟ به چه علت کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند و انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال چه نوع ارزش‌ها و اهدافی هستند؟

۱) مطالعات را به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده، محدود می‌کند- به علت انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی- ارزش‌هایی که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند

۲) مطالعات را ارزش‌گذاری کنش‌ها محدود می‌کند- به سبب غیرقابل توضیح بودن کنش‌های عاطفی و هنری- ارزش‌ها و اهداف قابل مشاهده

۳) مطالعات را به توصیف خصوصیات و رفتارهای غیرقابل مشاهده، محدود می‌کند- زیرا قادر به داوری ارزشی نیستند- ارزش‌هایی که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند

۴) سبب نادیده گرفتن هدف و اراده کنش- می‌شود- به سبب نبود ملک بکارهای باغ، دامان، اخلاق- ارزش‌ها و اهداف قابلاً مشاهده

۲۱۵- به ترتیب، تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی چه پیامدی دارد؟ نظریه پردازان کنش اجتماعی چه چیزی را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و حسن نگاه مسرب را باید روی آوردن به جه نوع حامعه‌شناسی همراه ساخت؟

- ۱) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها- اراده و ارزش- پوزیتیوستی
 ۲) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها- آگاهی و معناداری- تفہمی، تفسیری
 ۳) حذف اینش و اخلاقه از زندگ اجتماعی- اراده و ارزش- تفہمی، تفسیری
 ۴) حذف آگاهی، معنا؛ زندگ احتمامی- آگاهی، معناداری- تحویلی، انتقادی

زنگنهادی پیشنهادی:

جامعہ شناسی

جامعه‌شناسی ۳: از درس ۱ تا انتها درس ۵

۲۰۱- به ترتیب، عبارات زیر به کدام نوع از دانش مرتبط است؟

- #### ■ مختارات در زندگی اجتماعی و فوایاده جهان اجتماعی

▪ نیست همای دانش، مانند نیست این نوع دانش، داع، زندگی اجتماعی است.

- شکا گب، با تلاش باء، حاء، مسائی، و مشکلات زندگ

$$m_0 \epsilon = -\epsilon | \epsilon = -\epsilon | \epsilon \quad (\text{F})$$

$$m_0 = -e^{\frac{1}{2}c} = -m_0 \text{ (5)}$$

$$\text{abs} = \text{max} = \text{max}(\mathbf{x})$$

۲- کدام گزینه دارای اطاعت قوانین مدنی است؟
۱) مجموعی مدنی ۲) مجموعی سیاسی

- ۱) دست داشتن از بخشی از خبرهای مدرن یعنی مدنیت علمی و امنیت علمی
 - ۲) از دست داشتن از بخشی از خبرهای مدرن یعنی مدنیت علمی و امنیت علمی
 - ۳) از دست داشتن از بخشی از خبرهای مدرن یعنی مدنیت علمی و امنیت علمی
 - ۴) از دست داشتن از بخشی از خبرهای مدرن یعنی مدنیت علمی و امنیت علمی

۲۰۳- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با چه موضوعی مرتبط است؟

- شکل‌گیری علوم اجتماعی
 - کمک کردن به انسان در استفاده از طبیعت
 - وسیلهٔ غلبهٔ انسان بر محدودیت‌های طبیعی
 - آگاهی دادن به انسان دربارهٔ فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری
- (۱) مطالعات علمی اجتماعات انسانی - علوم طبیعی - علوم اجتماعی - علوم اجتماعی
(۲) چگونگی اثرباری اجتماعات بر کنش - علوم طبیعی - علوم اجتماعی - علوم طبیعی
(۳) چگونگی اثرباری کنش بر اجتماعات - علوم اجتماعی - علوم طبیعی - علوم اجتماعی
(۴) مطالعات علمی اثرباری کنش‌ها از اجتماعات - علوم اجتماعی - علوم طبیعی - علوم اجتماعی

۲۰۴- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب» و «ج» کدام‌اند؟

نتیجه	فایدهٔ علوم اجتماعی
(الف)	ظرفیت داوری دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی
افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها	(ب)
برخورداری از فرصت‌ها و در امان ماندن از آسیب‌ها	(ج)

- (۱) شناخت پدیده‌های اجتماعی و پیامدهای آن - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات - ظرفیت داوری دربارهٔ علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن
(۲) انتقاد از ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - شناخت پدیده‌های اجتماعی و پیامدهای آن - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات
(۳) فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و درست برای دانشمندان - فراهم ساختن زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع از یکدیگر - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات
(۴) اصلاح ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - فراهم ساختن زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع از یکدیگر - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و درست برای دانشمندان

۲۰۵- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با چه رویکردی در جامعه‌شناسی مرتبط هستند؟

- روش تجربی
- بیشترین فاصله از علوم طبیعی
- محافظه‌کار دانستن دو رویکرد دیگر
- قرن نوزدهم

- (۱) انتقادی - انتقادی - انتقادی - تفهیمی، تفسیری - تفهیمی، تفسیری - پوزیتیویستی
(۲) تفهیمی، تفسیری - تفهیمی، تفسیری - پوزیتیویستی - پوزیتیویستی
(۳) پوزیتیویستی - تفهیمی، تفسیری - پوزیتیویستی - تفهیمی، تفسیری
(۴) پوزیتیویستی - انتقادی - انتقادی - انتقادی

۲۰۶- کدام گزینه به ترتیب تعریف نظم، علت ایجاد آن و نتیجهٔ آن را ذکر می‌کند؟

- (۱) تعیین کردن جای هر پدیده - پذیرش قواعدی توسط انسان‌ها برای با هم زندگی کردن - امکان پذیر کردن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها
(۲) قرار گرفتن هر پدیده در جای خود - امکان پذیر بودن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها - پذیرش قواعدی توسط انسان‌ها برای با هم زندگی کردن
(۳) تعیین کردن جای هر پدیده - امکان پذیر بودن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها - پذیرش قواعدی توسط انسان‌ها برای با هم زندگی کردن
(۴) قرار گرفتن هر پدیده در جای خود - پذیرش قواعدی توسط انسان‌ها برای با هم زندگی کردن - امکان پذیر کردن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها

۲۰۷- به ترتیب هر یک از عبارات زیر بیان کنندهٔ چه مفهومی هستند؟

- اثرباری و اثرباری بخش‌های مختلف اجتماعی بر یکدیگر
- چگونگی رابطه میان پدیده‌های اجتماعی
- سامان دادن ارتباطات انسانی
- فراهم کردن امکان مشارکت در زندگی اجتماعی

- (۱) نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی - نظام اجتماعی - نظم - قواعد اجتماعی
(۲) ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی - نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی
(۳) نظام اجتماعی - قواعد اجتماعی - نظام اجتماعی - نظم - قواعد اجتماعی - نظام اجتماعی

۲۰۸- یکسان‌دانستن طبیعت و جامعه در نگاه جامعه‌شناسان بوزیتیویست چه نتیجه‌ای در پی داشت و به چه دلیل این نگاه اشتباه بود؟

- (۱) به جای اینکه انسان را مسلط به جامعه کند، انسان را مغلوب آن ساخت - زیرا جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها است، بود و نبود آن وابسته به انسان است.

- (۲) تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - زیرا نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ماست و ما می‌توانیم خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.
(۳) به جای اینکه انسان را مسلط به جامعه کند، انسان را مغلوب آن ساخت - زیرا نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ماست و ما می‌توانیم خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

- (۴) تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - زیرا جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها است و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

۲۰۹- در ارتباط با اصطلاح جنگ‌های نامنظم، کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر پاسخ داده است؟

■ افراد در این جنگ با چه مفاهیمی پیوند می‌خورند؟

■ این‌گونه جنگ‌ها مبتنی بر چه چیزهایی هستند؟

■ سربازان این‌گونه جنگ‌ها به چه دلیل توان بیشتری دارند؟

۱) عقاید و ارزش‌ها- نقشه‌های از پیش برنامه‌بری شده محلی- بدليل تسلط بر موقعیت بومی خود و فرهنگ جغرافیایی مردم

۲) آرمان‌ها و ارزش‌ها- نقشه‌های از پیش برنامه‌بری شده محلی- بدليل انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی شان

۳) ارزش‌ها و معانی- آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی منطقه- بدليل انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی شان

۴) عقاید و آرمان‌ها- آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی منطقه- بدليل تسلط بر موقعیت بومی خود و فرهنگ جغرافیایی مردم

۲۱۰- ایجاد تغییرات مهم در جهان اجتماعی توسط افراد به چه عواملی وابسته است؟

۱) میزان تلاش برای تغییر وضع موجود- میزان تأثیرگذاری اعضا جامعه

۲) میزان والا بودن آرمان‌ها و ارزش‌های افراد- قوی بودن انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آرمان‌ها و ارزش‌ها

۳) میزان والا بودن آرمان‌ها و ارزش‌های افراد- میزان تأثیرگذاری اعضا جامعه

۴) میزان تلاش برای تغییر وضع موجود- قوی بودن انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آرمان‌ها و ارزش‌ها

۲۱۱- به ترتیب هریک از عبارات زیر پیامد چه مسئله‌ای هستند؟

■ اخلاق‌گریزی

■ سروکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها

■ انقلاب‌های اجتماعی و اندیشه‌های جدید

۱) نگاه پوزیتیویستی به فضیلت‌های اخلاقی- معنازدایی- توجه به آگاهی به عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش

۲) فقط با روش‌های تجربی به کنش‌های عاطفی و هنری و ... نگریستن- تأکید افراطی بر نظام اجتماعی- گامی فراتر نهادن از نظام موجود

۳) نگاه پوزیتیویستی به فضیلت‌های اخلاقی- تأکید افراطی بر نظم اجتماعی- توجه به آگاهی به عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش

۴) فقط با روش‌های تجربی به کنش‌های عاطفی و هنری و ... نگریستن- گامی فراتر نهادن از نظام موجود

۲۱۲- نتیجه‌گیری نادرست در بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی پیامد چیست؟ تعیین‌کننده هویت پدیده‌های در ظاهر شبیه به هم، اما در اصل متفاوت، چه چیزی است و شناخت درست و توأم «تفاوت‌های فردی- اجتماعی» و «وجه مشترک» انسان‌ها، لازمه شناخت چه مفهومی است؟

۱) عدم توجه به عمق آن‌ها- آگاهی‌های متفاوت آن‌ها- فرهنگ جوامع مختلف

۲) پیچیدگی آن‌ها- آگاهی‌های متفاوت آن‌ها- پدیده‌های اجتماعی

۳) پیچیدگی آن‌ها- معانی متفاوت آن‌ها- فرهنگ جوامع مختلف

۴) عدم توجه به عمق آن‌ها- معانی متفاوت آن‌ها- پدیده‌های اجتماعی

۲۱۳- وجود نظریات مختلف در مسائل اجتماعی نشانه چه چیزی است و هویت‌زدایی به چه معنا است؟

۱) پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها- نادیده گرفتن پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی برای دست‌یابی به پاسخ‌های سراسرت، ساده و قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع آن‌ها

۲) وابستگی کنش و پیامدهای آن به ویژگی‌های فردی و در نتیجه تنوع آن‌ها- نادیده گرفتن تنوع ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی مانند تنوع فرهنگ‌ها، خرده‌فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی در تحلیل آن‌ها

۳) پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها- نادیده گرفتن تنوع ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی مانند تنوع فرهنگ‌ها، خرده‌فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی در تحلیل آن‌ها

۴) وابستگی کنش و پیامدهای آن به ویژگی‌های فردی و در نتیجه تنوع آن‌ها- نادیده گرفتن پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی برای دست‌یابی به پاسخ‌های سراسرت، ساده و قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع آن‌ها

۲۱۴- سؤال از معنای کنش به چه ابعادی می‌تواند ارتباط پیدا کند و برای پی بدن به آن‌ها به چه چیزهایی باید رجوع کنیم؟

۱) اراده در کنش و خلاقیت انسان‌ها در انجام کنش- معنای ذهنی و معنای فرهنگی

۲) هدف کنش و آنچه بر آن دلالت می‌کند- کنشگران فردی و تفاوت و تنوع آن‌ها

۳) هدف کنش و آنچه بر آن دلالت می‌کند- معنای ذهنی و معنای فرهنگی

۴) اراده در کنش و خلاقیت انسان‌ها در انجام کنش- کنشگران فردی و تفاوت و تنوع آن‌ها

۲۱۵- کدام گزینه به روند درستی در ارتباط با رجوع به روش‌های کیفی برای فهم کنش انسان‌ها اشاره دارد؟

۱) پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ← فعل و خلاق بودن کنشگران در تولید معانی گوناگون ← تنوع و تکثر معانی ذهنی و فرهنگی

متفاوت ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معانی آن‌ها

۲) تنوع و تکثر معانی ذهنی و فرهنگی متفاوت ← فعل و خلاق بودن کنشگران در تولید معانی گوناگون ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری

فهم آن‌ها ← پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف

۳) پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ← تنوع و تکثر معانی ذهنی و فرهنگی متفاوت ← فعل و خلاق بودن کنشگران در تولید معانی

گوناگون ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معانی آن‌ها

۴) فعل و خلاق بودن کنشگران در تولید معانی گوناگون ← پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ← تنوع و تکثر معانی ذهنی و فرهنگی

متفاوت ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معانی آن‌ها

جامعه‌شناسی

۱۳

زنان پیشنهادی:

■ جامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۵ و ۶ ■ جامعه‌شناسی ۲: از درس ۱ تا انتهای درس ۵

۲۰۱- کدام گزینه در ارتباط با جهان ذهنی نادرست و در ارتباط با جهان فرهنگی درست است؟

- (۱) هرآچه که با اندیشه و عمل انسان بوجود آید و محصول زندگی انسان محسوب شود، به این جهان تعلق دارد- دانسته‌ها و تجربیات ویژه‌ای که افراد انسانی در جامعه کسب می‌کنند به جهان فرهنگی تعلق دارد.

- (۲) ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد و بخش فردی جهان انسانی محسوب می‌شود- هر فرهنگی به نوعی خاص از عقاید اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

- (۳) وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد، اما هنگامی که این اندیشه ناظر به دیگران باشد به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود- هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.

- (۴) هر نوع عقیده و اخلاقی جویای فرهنگی مناسب با خود است- بخش اجتماعی جهان انسانی، هویت فرهنگی دارد و به همین دلیل به این بخش از جهان انسانی، جهان فرهنگی نیز می‌گویند.

۲۰۲- به ترتیب هریک از عبارت‌های زیر با چه مفاهیمی از فرهنگ‌ها در ارتباط هستند؟

- فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد.

- فرهنگی که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

- فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد.

- فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در پهنه جهان گسترش می‌پاید.

- (۱) فرهنگ حق- گونه اول فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند- فرهنگ سلطه- فرهنگ سرمایه‌داری

- (۲) فرهنگ حق- گونه دوم فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند- فرهنگ سلطه- فرهنگ جهانی

- (۳) فرهنگ اسلام- گونه اول فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند- فرهنگ استعمار- فرهنگ جهانی

- (۴) فرهنگ اسلام- گونه دوم فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند- فرهنگ استعمار- فرهنگ سرمایه‌داری

۲۰۳- به ترتیب هریک از عبارت‌های زیر در ارتباط با کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب است؟

- نداشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید

- قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال می‌شوند.

- فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران

- توانمندی در دفاع از هویت خود

- (۱) حقیقت- حریت و آزادی- تعهد و مسئولیت- عقلانیت

- (۳) عقلانیت- حریت و آزادی- معنویت- حقیقت

۲۰۴- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

- غلبه نظامی همواره در کنار حضور مستقیم قوم مهاجم در مناطق جغرافیایی مختلف، موجب گسترش فرهنگ آن‌ها نیز می‌شده است.

- اروپا در چهار قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ استعماری می‌شناسیم.

- در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آن‌ها آشکار هستند.

- جهانی شدن پوششی است برای گسترش و سلطه فرهنگ غرب بر همه جهان که در دوران استعمار فرانو پیگیری می‌شود.

- (۱) نادرست- درست- نادرست- نادرست

- (۲) درست- درست- نادرست- درست

- (۴) نادرست- نادرست- درست- درست

۲۰۵- به ترتیب، با توجه به دیدگاه اسلام نسبت به انسان به سؤالات زیر پاسخ دهید:

- الف) ویژگی‌های انسان در دیدگاه اسلام چیست؟

- ب) سعادت و عزت انسان در چیست؟

- ج) شقاوت و ذلت انسان در چیست؟

- (۱) دارای فطری الهی- رسیدن به مقام خلافت الهی- فراموشی حقیقت الهی موجودات عالم- آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران

- (۲) مختار و مسئول- تقرب به خداوند- فراموشی حقیقت الهی خود- آباد کردن این جهان

- (۳) مسئول و متعهد- پیروی از عقل- دوری از فساد- پرهیز از فساد

- (۴) مختار و متعهد- رسیدن به مقام خلافت الهی- دوری از عقل- پرهیز از فساد

۲۰۶- به ترتیب، در ارتباط با روش‌نگری در دوره‌های زمانی مختلف آن و ویژگی‌ها و پیامدهای هر کدام، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

- الف) پیامد روش‌نگری قرون ۱۹ و ۲۰ چه بود؟

- ب) ویژگی روش‌نگری قرون ۱۷ و ۱۸ چه چیزهایی بود؟

- ج) دئیسم پیامد کدام دوره زمانی روش‌نگری محسوب می‌شود؟

- د) ویژگی مشترک هر سه دوره روش‌نگری چیست؟

- (۱) دانش ابزاری- عقل‌گرایی و نفی وحی- پایان قرن ۲۰- نفی وحی

- (۴) دانش ابزاری- عقل‌گرایی و نفی وحی- پایان قرن ۲۰- نفی وحی

- (۳) بحران معرفتی- نفی عقل و نفی وحی- پایان قرن ۲۰- حس‌گرایی

- ۲۰۷- به چه دلیل جامعه‌شناسان، روان‌پژوهان، اقتصاددانان و حتی فیلسوفان به مطالعه و چاره‌اندیشی برای خودکشی پرداختند؟ و پس از چه اتفاقی به این برسی‌ها مشغول شدند؟

(۱) رواج بی‌سابقه خودکشی در جوامع غیرعربی- انقلاب فرانسه

(۲) تأثیر خودکشی بر میزان جمعیت و کاهش بکاره آن- انقلاب فرانسه

(۳) رواج بی‌سابقه خودکشی در جوامع صنعتی- انقلاب صنعتی

- ۲۰۸- به ترتیب، کدام گزینه به بخشی از دلایل پیچیده بودن کنش‌های انسانی اشاره دارد؟ و چرا تشکیل خانواده و میل به سعادت و جاودانگی مورد توجه همه انسان‌ها است؟

(۱) نوع فرهنگ‌ها، خرد فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی- دارا بودن نیازهای طبیعی و غریزی مشابه

(۲) وابسته بودن کنش‌ها به ویژگی‌های فردی و ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی- دارا بودن نیازهای طبیعی و غریزی مشابه

(۳) وابسته بودن کنش‌ها به ویژگی‌های فردی و ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی- داشتن آثار و نتایج مفید برای بقای انسان

(۴) نوع فرهنگ‌ها، خرد فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی- داشتن آثار و نتایج مفید برای بقای انسان

- ۲۰۹- به ترتیب، در ارتباط با روش قوم‌گاری به سؤالات زیر پاسخ دهید:

(الف) چه نوع پژوهشی است؟

(ب) بر اساس چه فعالیتی صورت می‌گیرد؟

(ج) محقق در این روش به دنبال چه هدفی است؟

(۱) کیفی- مشاهده مشارکتی- پرده برداشتن از معانی نهفته در کنش‌ها

(۲) کمی- پرسشنامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی

(۳) کیفی- پرسشنامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای- پرده برداشتن از معانی نهفته در کنش‌ها

(۴) کمی- مشاهده مشارکتی- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی

- ۲۱۰- به چه هدفی در دوره اخیر، قدرت و ثروت دیگر مورد داوری اخلاقی قرار نگرفتند؟ و این عدم داوری پس از چه اعتقاد و ادعایی صورت گرفت؟

(۱) نگرش همواره مثبت به ثروت و خاکستری به قدرت- پیش‌نیاز بودن ثروت و قدرت برای دستیابی به کمال و سعادت حقیقی انسان‌ها

(۲) فراهم شدن آسایش و آرامش پسر با توسعه و گسترش آن‌ها- دست‌وپاگیر بودن ارزیابی اخلاقی و نگاه وسیله‌ای به قدرت و ثروت و مانع توسعه بودن آن دو

(۳) دست‌وپاگیر بودن ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه وسیله‌ای به قدرت و ثروت- مورد شک و تدبید بنیادی قرار گرفتن قدرت و ثروت و سپردن قضاآوت در مورد آن دو به داشت

(۴) توسعه اهداف دینی و میل به نتایج شکرگ توسعه قدرت و ثروت- خیر و خوب دیدن همه مفاهیم ثروت و قدرت و جزء اریش‌های واسطه‌ای دیدن آن دو

- ۲۱۱- چه کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند؟ قدرت اجتماعی بدون چه چیزی پدید نمی‌آید و دو شرط اصلی برای قدرتی که به آن «اقتدار» می‌گویند، کدامند؟

(۱) کسانی که بیشتر بتوانند کارها را با آگاهی و اراده دیگران- همراه بودن با رضایت و میل درونی، پذیرفته شدن به صورت رسمی

(۲) افرادی که بیشتر بتوانند نیازهای خود را برطرف سازند- پذیرش و توافق دیگران- همراه بودن با کراحت، پذیرفته شدن به صورت رسمی

(۳) افرادی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر دیگران دارند- پذیرش و توافق دیگران- همراه بودن با مقبولیت، پذیرفته شدن به صورت رسمی

(۴) کسانی که بتوانند کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرند- آگاهی و اراده دیگران- همراه بودن با مقبولیت، رضایت و میل درونی

- ۲۱۲- با توجه به دو مفهوم قدرت سخت و نرم، جدول رویه‌رو را به ترتیب (الف، ب، ج، د) کامل کنید:

نظامی و سیاسی- اقتصادی- نهادهای نظامی	نظام آموزشی
نوع قدرت	ابزار سلطه
(ج)	(الف)
(د)	(ب)

(۱) نظامی و سیاسی- اقتصادی- نهادهای نظامی- نظام آموزشی

(۲) سیاسی و اقتصادی- فرهنگی- رسانه‌ها- نهادهای آموزشی

(۳) نظامی و فرهنگی- اقتصادی- رسانه‌ها- نهادهای آموزشی

(۴) سیاسی و اقتصادی- فرهنگی- نهادهای نظامی- نظام آموزشی

- ۲۱۳- به ترتیب، در انقلاب‌های رنگین از چه نوع قدرتی و از چه ایزاری استفاده می‌کردند و در صدد رسیدن به چه هدفی بودند؟

(۱) قدرت نرم- نهادهای آموزشی- تغییرات کلان در هویت جهان اجتماعی (۲) قدرت سخت- ایزارهای نظامی- براندازی حکومت‌های مخالف غرب

(۳) قدرت سخت- نظام آموزشی- تغییرات کلان در هویت جهان اجتماعی (۴) قدرت نرم- رسانه‌ها- براندازی حکومت‌های مخالف غرب

- ۲۱۴- به ترتیب، نقطه شباهت و تفاوت مفهوم جمهوری و دموکراسی از نظر ارسطو در کدام گزینه آمده است؟ و منظور از نظام سیاسی الیگارشی از نظر او چیست؟

(۱) ملاک بودن فضیلت- اقلیت یا اکثریت افراد تصمیم‌گیرنده- اقلیتی که بر اساس فضیلت و حقیقت تصمیم‌گیری می‌کند.

(۲) ملاک بودن اکثریت- دین‌داری یا دنیامداری در تصمیم‌گیری- فردی که بر اساس فضیلت و حقیقت تصمیم‌گیری می‌کند.

(۳) ملاک بودن اکثریت- بر اساس فضیلت یا خواست افراد تصمیم‌گیری کردن- اقلیتی که بر اساس خواست افراد تصمیم‌گیری می‌کند.

(۴) ملاک بودن فضیلت- دین‌داری و دنیامداری در تصمیم‌گیری- فردی که بر اساس خواست و میل خود تصمیم‌گیری می‌کند.

- ۲۱۵- نتیجه و پیامد هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

■ محدود نماندن فرهنگ‌های مختلف به مرزهای خودشان

■ مطالعه و بررسی هر فرهنگ در علوم اجتماعی تنها از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند.

■ پیشگیری از اشتباه تعیین نتایج به دست آمده از مطالعه جوامع غربی به جوامع دیگر که با آن‌ها تفاوت دارند.

(۱) لزوم بررسی جوامع با رویکرد تفہمی، تفسیری- مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های درست از غلط- دور شدن از نگاه پوزیتیویستی به جوامع

(۲) دور شدن از نگاه پوزیتیویستی به جوامع- لزوم بررسی جوامع با رویکرد تفہمی و تفسیری- منحصر نکردن علم به معانی تجربی و عقلی

(۳) مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های درست از غلط- از دست رفتن امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها- مطالعه و بررسی سایر جوامع و فرهنگ‌ها

(۴) مطالعه و بررسی سایر جوامع- منحصر نکردن علم به معنای تجربی و عقلی- از دست رفتن امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها

جامعه‌شناسی

۱۳

زمان پیشنهادی:

جامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۶ و ۷ ■ جامعه‌شناسی ۲: از درس ۶ تا انتهای درس ۱۰

- روند آغاز حرکتی دنیوی در فرهنگ غرب که حتی بدبندال توجیه دینی و معنوی خود نیز نبود در کدام گزینه، به درستی ترسیم شده است؟

۱) فتح قسطنطینیه- بروز و ظهور پادشاهان- فوریختن اقتدار کلیسا- انتقاد از عملکرد آله کلیسا

۲) جنگ‌های صلیبی- فوریختن اقتدار کلیسا- بروز و ظهور قدرت‌های محلی- انکار دخالت دین در امور دنیوی

۳) مواجهه با مسلمانان- بروز و ظهور قدرت‌های محلی- انتقاد از عملکرد آباء کلیسا- انکار دخالت دین در امور دنیوی

۴) فتح قسطنطینیه- مواجهه با مسلمانان- بروز و ظهور پادشاهان- حذف کلیسا به دلیل دنیا کردن نوعی سکولاریسم عملی

- با توجه به دوران رنسانس به سوالات زیر پاسخ دهید:

■ گام برداشت فرهنگ غرب به سوی حذف پوشش دینی به چه منظور بود؟

■ نخستین قدم در این مسیر چه بود؟

■ شاهزادگان اروپایی برای رقابت با قدرت کلیسا از چه نوع حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی حمایت می‌کردند؟

■ رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تبل طلا، زمینه حذف چه چیزی را فراهم کرد؟

۱) تفسیری غیرتوحیدی از هستی- بازگشت به یونان و روم باستان- حرکت‌های کشیشانی که بیوند خود را با پاپ قطع کردند- اقتصاد کشاورزی اریاب‌رعیتی

۲) بسط و گسترش ابعاد دنیوی- تفسیری غیرتوحیدی از هستی- حرکت‌های کشیشانی که رویکرد معنوی داشتند و با جریان دنیاگرا نیز تقابلی نداشتند- نظام فنودالیسم

۳) بسط و گسترش ابعاد دنیوی- بازگشت به یونان و روم باستان- حرکت‌های کشیشانی که بیوند خود را با پاپ قطع کردند- اقتصاد کشاورزی اریاب‌رعیتی

۴) تفسیری غیرتوحیدی از هستی- عدم پذیرش فرهنگ اساطیری باستانی- حرکت‌های کشیشانی که رویکرد معنوی داشتند و با جریان دنیاگرا نیز تقابلی نداشتند-

نظام فنودالیسم

- کدام گزینه به ترتیب، در ارتباط با مراحل چهارگانه تکونی نظام نوین جهانی، جدول را تکمیل می‌کند؟

ویژگی	مراحل تکونی نظام نوین جهانی
الف	پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار
ب	بیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
ج	به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی
د	استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

(۱) اعلام رسمی دولتها مبنی بر جدایی از دین- جایگاه بتر تجار نسبت به زمین‌داران- درهم شکستن مقاومت فرهنگی جوامع غیرگری- مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرگری در نظام جهانی جدید

(۲) انقلاب فرانسه- شکل‌گیری دولت، ملت‌ها- ایجاد اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرگری- ادغام در نظام نوین جهانی از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی

(۳) شکل‌گیری دولت، ملت‌ها- احتیاج به مواد خام و نیروی کار ارزان- نیاز دولتها به سرمایه و بول بارزگانان- مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرگری در نظام جهانی جدید

(۴) انقلاب فرانسه- نیاز تجار به حمایت ناوگان نظامی دولتمردان- ایجاد اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرگری- تأثیر بر نخبگان سیاسی جوامع غیرگری

- به ترتیب پیامد هریک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

■ تکمیلی شدن اقتصاد کشورهای استعمار مارزده

■ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار مارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر

■ انباستث ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات

■ برخورد استعماری غرب با دیگر جوامع

(۱) گرفتن قدرت چانه‌زنی از آن‌ها در اقتصاد جهانی- ادامه پیدا کردن انتقال ثروت به صورت مستمر به سوی کشورهای غربی- شناسایی و مدیریت تعییرات اقتصادی در سطح جهانی- خودباختگی فرهنگی

(۲) وابستگی به کشورهای استعمارگر از نظر اقتصادی- نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی- کاهش اهمیت مزه‌های سیاسی- خودباختگی فرهنگی

(۳) وابستگی به کشورهای استعمارگر از نظر اقتصادی- ادامه پیدا کردن انتقال ثروت به صورت مستمر به سوی کشورهای غربی- شناسایی و مدیریت تعییرات اقتصادی در سطح جهانی- در موضع ضعف قرار گرفتن جوامع غیرگری از نظر اقتصادی و سیاسی

(۴) گرفتن قدرت چانه‌زنی از آن‌ها در اقتصاد جهانی- نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی- کاهش اهمیت مزه‌های سیاسی- در موضع ضعف قرار گرفتن جوامع غیرگری از نظر اقتصادی و سیاسی

- به ترتیب چالش فقر و غنا محسول چه تفکری بود و از نگاه این تفکر، ضامن پیشرفت جامعه چه بود و چه کسی افزایش دستمزد کارگران را موجب پیدایش مشکلات بیشتری می‌دانست؟

(۱) لیبرالیسم- آزادی فعالیت صاحبان سرمایه- ریکاردو

(۲) لیبرالیسم- عدم مداخله دولت- مالتوس

۲۰۶- در ارتباط با اصطلاح مرکز و پیرامون به سوالات زیر پاسخ دهید:

■ این اصطلاح به چه جزئی اشاره دارد؟

■ این اصطلاح را بیشتر چه کسانی به کار می‌برند؟

■ بر اساس این نگاه، کشورهای غربی چالش‌های درونی خود را از چه طریقی حل می‌کنند؟

(۱) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی- کسانی که معتقدند کشورهای مرکزی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهده‌ای بین‌المللی، انتقال ثروت را از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز تسهیل می‌کنند- استثمار کشورهای غیرگری

(۲) الگو بودن کشورهای توسعه‌یافته برای دیگر جوامع- کسانی که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی، در موقعیت ضعف و فقر قرار می‌گیرند- انتقال مشکلات حاد درونی به بیرون از مزه‌های خود

(۳) نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی- کسانی که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی، در موقعیت ضعف و فقر قرار می‌گیرند- استثمار کشورهای غیرگری

(۴) الگو بودن کشورهای توسعه‌یافته برای دیگر جوامع- کسانی که معتقدند کشورهای مرکزی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهده‌ای بین‌المللی، انتقال ثروت را از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز تسهیل می‌کنند- انتقال مشکلات حاد درونی به بیرون از مزه‌های خود

۲۰۷- خوب و خیر دیدن سهگانه قدرت، ثروت و دانش در نظرگاه انسان در چه حالتی معنا می‌شود؟ و ارزیابی منفی، خاکستری و مثبت این سهگانه، چه زمانی اتفاق می‌افتد؟

۱) هنگامی که آن‌ها ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌بازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی دانسته شوند.- زمانی که ارزش هر سه مزیت قدرت، ثروت و دانش، مورد شک و تردید بنیادی قرار بگیرد.

۲) هنگامی که آن‌ها مورد ارزیابی اخلاقی قرار نگیرند تا با توسعه و گسترش آن‌ها، زمینه آسایش و آرامش بشر فراهم شود.- زمانی که ارزش هر سه مزیت قدرت، ثروت و دانش، مورد شک و تردید بنیادی قرار بگیرد.

۳) هنگامی که آن‌ها ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌بازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی دانسته شوند.- وقتی عملکرد آن‌ها در دستیابی به سعادت، با یکدیگر مقایسه شود.

۴) هنگامی که آن‌ها مورد ارزیابی اخلاقی قرار نگیرند تا با توسعه و گسترش آن‌ها، زمینه آسایش و آرامش بشر فراهم شود.- وقتی عملکرد آن‌ها در دستیابی به سعادت، با یکدیگر مقایسه شود.

۲۰۸- به ترتیب هریک از عبارات زیر به چه مفهومی در ارتباط با قدرت اجتماعی اشاره دارند؟

■ بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید.

■ مطابق بک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال می‌شود.

■ قدرت مشروع، موافق با ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد.

■ موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شود.

(۱) قدرت مقبول- قدرت مشروع- مشروعیت دروغین- قدرت سخت

(۴) قدرت مقبول- مشروعیت حقیقی- مشروعیت دروغین- قدرت نظامی

(۱) تبعیت با رضایت- قدرت مشروع- قدرت نامشروع- قدرت سخت

(۳) تبعیت با رضایت- مشروعیت حقیقی- قدرت نامشروع- قدرت نظامی

۲۰۹- به ترتیب کدام گزینه جدول را به درستی کامل می‌کند؟

بر اساس میل و خواست حاکم	بر اساس فضیلت	روش حکومت	تعداد حاکمان
استبدادی	«۱»	فرد	
«۳»	«۲»	اقلیت	
«۴»	جمهوری	اکثریت	

(۱) دیکتاتوری- مونارشی- الیگارشی- دموکراسی

(۲) الیگارشی- آریستوکراسی- مونارشی- دیکتاتوری

(۳) آریستوکراسی- مونارشی- دیکتاتوری- الیگارشی

(۴) مونارشی- آریستوکراسی- الیگارشی- دموکراسی

۲۱۰- تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی چه زمانی به یکی از موضوعات مورد بررسی جامعه‌شناسان تبدیل می‌شوند؟ جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به چه مفهومی در جوامع توجه می‌کنند و علت نابرابری‌های اجتماعی را در چه چیزی می‌بینند؟

(۱) منجر شدن به نابرابری‌های اجتماعی- قشریندی اجتماعی- توزیع نابرابر مزایای اجتماعی میان افراد

(۲) بالاتر رفتن نرخ آن‌ها از میزان مورد پذیرش جامعه- عدالت اجتماعی- میزان تلاش متفاوت افراد برای دستیابی به مزایای اجتماعی

(۳) بالاتر رفتن نرخ آن‌ها از میزان مورد پذیرش جامعه- قشریندی اجتماعی- میزان تلاش متفاوت افراد برای دستیابی به مزایای اجتماعی

(۴) منجر شدن به نابرابری‌های اجتماعی- عدالت اجتماعی- توزیع نابرابر مزایای اجتماعی میان افراد

۲۱۱- به ترتیب، در منظر طرفداران قشریندی اجتماعی هریک از عبارات زیر به وسیله چه نگاهی ایجاد می‌شوند و این گروه چه چیزی را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند؟

■ نادیده گر نه تنقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشریندی اجتماعی

■ تأیید و تثبیت قشریندی اجتماعی

(۱) تأکید بر وجود قشریندی در همه زمان‌ها و مکان‌ها- تأکید بر کارکردهای قشریندی- رقابت

(۲) طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی- تأکید بر کارکردهای قشریندی- رقابت

(۳) طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی- عادلانه دانستن قشریندی- تقویت روحیه همکاری

(۴) تأکید بر وجود قشریندی در همه زمان‌ها و مکان‌ها- عادلانه دانستن قشریندی- تقویت روحیه همکاری

۲۱۲- کدامیک از عبارات زیر ناظر به رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی و ویژگی‌های آن است؟

الف) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

ب) از این نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

ج) نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.

د) برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.

ه) موافق قشریندی اجتماعی نیستند، اما معتقدند هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

و) در این نگاه، راه پیشرفت مادی برای افراد مسدود می‌شود.

ز) قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.

(۱) الف- ب- گ- د- ۵- ۶- ز (۲) ب- ج- د- و- ز (۳) الف- د- و- ز (۴) د- ۵- ۶- و-

۲۱۳- غلبه رویکرد پوزیتیویستی در نگاه مخالفان قشریندی اجتماعی چه پیامدی برای آنان داشت؟

(۱) افول رویکرد پوزیتیویستی در نیمة دوم قرن بیستم که توجه بیشتر به نگاه‌های انتقادی به نابرابری اجتماعی را در بی داشت.

(۲) سلب شدن امکان استفاده از ظرفیت‌هایی که برای انتقاد از قشریندی اجتماعی در نگاه آنان وجود داشت.

(۳) چالش فقر و غنا را به وجود آورد و فقرا و ثروتمندان را به دو گروه متخاصم تبدیل کرد که در واقع اولین چالش جهان متعدد بود.

(۴) طرفداران و مخالفان قشریندی اجتماعی را درگیر منازعه‌ای کرد که هر گروه بر اساس دانش علمی به دفاع از رویکرد خود می‌پرداخت و دیگری را به غیرعلمی بودن، متهم می‌کرد.

۲۱۴- کدام گزینه به ترتیب نقطه شباht و تفاوت بین جامعه‌شناسان انتقادی و تفہمی-تفسیری را ذکر می‌کند؟

- ۱) تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی- درست ندانستن کم‌توجهی رویکرد تفہمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد
- ۲) تأکید بر ایجاد زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر و اخلاقی‌تر- انتقاد از برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه ضرورت انتقاد علمی از ساختارها و کنش‌های سرکوبگر-
- ۳) برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر- انتقاد از توجه بیش از حد جامعه‌شناسان تفہمی به کنش‌های اجتماعی در مقابل ساختارهای اجتماعی
- ۴) ضرورت انتقاد علمی از ساختارها و کنش‌های سرکوبگر-

۲۱۵- کدام گزینه با نگاه جامعه‌شناسانی که قشربندی را جهانی و ضروری می‌دانند در تضاد است؟

- ۱) نقش‌های عالی‌رتبه، همان نقش‌هایی هستند که بر عهده گرفتن آن‌ها پرزحمت و پرمسئولیت است ولی برای بقای جامعه مهم‌ترند.
- ۲) نقش‌های متفاوت، به توانایی‌ها و استعدادهای متفاوتی نیاز دارند که در توان همه افراد نیست.
- ۳) لازم نیست همیشه برای تشویق مردم به بر عهده گرفتن نقش‌های بلندپایه حتماً به آن‌ها قدرت، درآمد و احترام بدھیم.
- ۴) در جامعه و قشربندی اجتماعی این‌گونه است که برخی نقش‌های از نقش‌های دیگر کمزحمرت، راحت‌تر و خوشابندترند.

جامعه‌شناسی

زمان پیشنهادی:

۱۳

جامعه‌شناسی ۳: درس‌های ۷ و ۸ ■ جامعه‌شناسی ۲: از درس ۱۱ تا انتهای درس ۱۵

۲۰۱- به ترتیب (الف، ب، ج و ۵) علت و پیامد هریک از عبارات داده شده در جدول، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

پیامد	علت
«الف»	تعییرات درونی و بیرونی برهم‌زننده تعادل نظام
پیوند خوردن بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا	«ب»
امکان فروپاشی حکومت‌ها	«ج»
«۵»	سرایت بحران زیست‌محیطی به روابط انسان‌ها و جوامع بایکدیگر

۱) ایجاد چالش‌های مهارنشدنی- مرتبط بودن آسیب‌های فقر و غنا به قشرهای فقیر و ضعیف جامعه- عدم کنترل بحران اقتصادی- اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

۲) ایجاد بحران- انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی به اقسام ضعیف- عدم کنترل بحران اقتصادی- آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی

۳) ایجاد چالش‌های مهارنشدنی- انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی به اقسام ضعیف- عدم کنترل چالش فقر و غنا- آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی

۴) ایجاد بحران- مرتبط بودن آسیب‌های فقر و غنا به قشرهای فقیر و ضعیف جامعه- عدم کنترل چالش فقر و غنا- اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

۲۰۲- بحران معرفتی دوران رنسانس به چه دلیلی به وجود آمده بود و جهان غرب برای برونو رفت از این بحران به چه فضایی روی آورد؟

۱) زیرا در قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و با هر نوع روش علمی دیگر مقابله جدی می‌شد- جریان روشنگری که جایگاه وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده می‌انگاشت و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده می‌کرد.

۲) تردید در روش معرفتی فرهنگ قرون وسطی که کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا را معتبرترین راه شناخت جهان می‌دانست- غیرعلمی خواندن آگاهی‌ها و علوم دیگر جوامع و در مقابل به روش‌های حسی و تجربی به عنوان تهبا راه شناخت بستنده می‌کرد.

۳) تردید در روش معرفتی فرهنگ قرون وسطی که کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا را معتبرترین راه شناخت جهان می‌دانست- جریان روشنگری که جایگاه وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده می‌انگاشت و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده می‌کرد.

۴) زیرا در قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و با هر نوع روش علمی دیگر مقابله جدی می‌شد- غیرعلمی خواندن آگاهی‌ها و علوم دیگر جوامع و در مقابل به روش‌های حسی و تجربی به عنوان تهبا راه شناخت بستنده می‌کرد.

۲۰۳- کدام گزینه به زمانی که نخستین رویارویی‌های غرب متعدد با جهان اسلام رخ داد، اشاره دارد؟

۱) زمانی که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، علی‌رغم رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند و عالمان دینی، اغلب بر اساس ضرورت حفظ امنیت با آن‌ها تعامل می‌کردند.

۲) هنگامی که نخستین بیدارگران اسلامی به خطر جوامع غربی و خطر شیوه‌ای که دولت‌های اسلامی در برابر آنان داشتند، توجه کردند و حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابل با غرب به وجود آورندند.

۳) زمانی که عالمان دینی حضوری فعال در رویدادهای مانند تدوین رساله‌های جهادیه در مقابل روسیه تزاری و حکم میرزا شیرازی در تحریم تنباکو داشتند.

۴) هنگامی که فقاهت و عدالت به عنوان دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی به صورت کاملاً اثرگذار در مناسبات قدرت‌های قومی وارد عمل شد.

۲۰۴- به ترتیب کدام گزینه به مفاهیم مرتبط با عبارات داده شده اشاره دارد؟

■ اموری که برای بقای اصل زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی

■ حرکتی که هدفش تنها اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود؛ بلکه اصلاح شیوه زمامداری شاه بود.

■ ورود فعال به عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن بلکه در رقابت با آن

■ سازمان دادن قدرت اجتماعی برای رسیدن به هدف معین

(۱) قدرت مقبول- جنبش عدالتخانه- فعالیت رقابت‌آمیز- سیاست

(۲) واجبات نظامیه- انقلاب اجتماعی- حرکت اصلاحی- قدرت مشروع

(۳) واجبات نظامیه- جنبش عدالتخانه- فعالیت رقابت‌آمیز- سیاست

۲۰۵- شعار «نه شرقی نه غربی، جمهوری اسلامی» ناظر به کدام یک از گزینه‌ها است؟

(۱) در بر گرفتن همه اقشار و گروه‌های جامعه در انقلاب اسلامی و پدید نیامدن از حرکت یک گروه یا حزب خاص

(۲) بهره بردن انقلاب اسلامی از آموزه‌های دین اسلام و عدم تعلق به فلسفه‌ها و مکاتب نظری و سیاسی غرب

(۳) هویت فرهنگی و تمدنی داشتن انقلاب اسلامی ایران در مقابل هویت صرفاً سیاسی دیگر انقلاب‌ها و پشت سر گذاشتن قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب

(۴) اعلام جهت‌گیری ضدامریکانی و ضدصهیونیستی در کنار موضع گیری ضدمارکسیستی انقلاب اسلامی ایران

۲۰۶- کدام گزینه به غفلت دولتمردان غربی از عمق انقلاب اسلامی، در ابتدای به وجود آمدن این اتفاق، اشاره دارد؟

(۱) سنجش انقلاب اسلامی ایران با موازین فرهنگ غرب و عدم توجه به برخاستن انقلاب از متن فرهنگ اسلام

(۲) احتیاج سیاسی و اقتصادی انقلاب اسلامی ایران به بلوک شرق و روابط آن با دیگر کشورهای غربی

(۳) عدم توجه به پدید آوردن فرصتی جدید برای شوری و بهطور کلی بلوک شرق و حذف نفوذ بلوک غرب در منطقه

(۴) هدف قرار دادن دولتی از دولتهای دست‌نشانده بلوک غرب و در نتیجه کمرنگ شدن نفوذ بلوک غرب و مخصوصاً آمریکا در منطقه

۲۰۷- متن زیر در ارتباط با رویکرد سوم به نابرابری‌های اجتماعی است. با توجه به متن به سؤالات زیر پاسخ دهید:

«این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق، نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌بدیرد. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بینه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.»

■ رهاسازی مطلق نگاه کدام رویکرد است؟

■ کنترل مطلق متعلق به کدام رویکرد است؟

■ سپردن اجرای عدالت به دست نامرئی بازار از مشخصه‌های کدام تفکر است؟

■ دخالت همه‌جانبه دولت مورد دفاع کدام تفکر است؟

■ از بین نبردن آزادی‌های افراد به بینه عدالت اجتماعی و بودن امکان رقابت میان آن‌ها از ویژگی‌های کدام مدل است؟

(۱) دوم- سرمایه‌داری- سوسیالیسم- کمونیسم

(۲) اول- دوم- لیبرالیسم- کمونیسم- عدالت اجتماعی

(۳) اول- دوم- سرمایه‌داری- سوسیالیسم- کمونیسم

(۴) دوم- اول- لیبرالیسم- کمونیسم- عدالت اجتماعی

۲۰۸- چالش فقر و غنا در جهان متعدد در چه زمانی و به واسطه چه مسئله‌ای به وجود آمد؟ شکل گیری جهان اجتماعی جدید به صورت کلی دو مقدمه خواهد داشت، در کدام گزینه به آن دو مقدمه اشاره شده است؟

(۱) نیمه دوم قرن نوزدهم- قشریندی اجتماعی- تغییر جهان اجتماعی موجود- برداشته شدن الزام‌های آن

(۲) نیمه اول قرن نوزدهم- قشریندی اجتماعی- ایجاد تحول در جهان اجتماعی موجود- برداشته شدن الزام‌های آن

(۳) نیمه اول قرن نوزدهم- نابرابری اجتماعی- ایجاد تحول در جهان اجتماعی موجود- به وجود آمدن الزام‌های جدید

(۴) نیمه دوم قرن نوزدهم- نابرابری اجتماعی- تغییر جهان اجتماعی موجود- به وجود آمدن الزام‌های جدید

۲۰۹- کدام گزینه در ارتباط با نقش‌های عالی رتبه در نگاه جامعه‌شناسانی که قشریندی را جهانی و ضروری می‌دانند، نادرست است؟

(۱) نقش‌های عالی رتبه همان نقش‌هایی هستند که بر عینده گرفتن آن‌ها پرزمخت و پرمسؤلیت است.

(۲) نقش‌های عالی رتبه همان نقش‌هایی هستند که برای تقاضای جامعه مهم ترند.

(۳) نقش‌های عالی رتبه همان نقش‌هایی هستند که به بیشترین توانایی و استعداد نیاز دارند.

(۴) نقش‌های عالی رتبه همان نقش‌هایی هستند که آدم‌ها به دلیل رضایت از انجام کار خوب به ایفای آن ترغیب می‌شوند.

۲۱۰- به ترتیب در ارتباط با مفهوم هویت به سؤالات زیر پاسخ دهید:

■ جلوه جمعی و بیرونی پیدا کردن هویت از چه طریقی و در چه موضوعاتی شکل می‌گیرد؟

■ هویت، مشخص کننده چه ابعادی در ارتباط و تعامل با دیگران است؟

■ نتیجه این مشخص کردن چیست؟

(۱) نشان دادن تشابهات و تمایزهای خود با افراد و گروه‌های دیگر- نمادها و آداب و رسوم- با چه کسانی ارتباط داشتن و چگونه ارتباط داشتن- احساس یگانگی یا بیگانگی با دیگران در تعاملات

(۲) باقی نماندن در حد یک احساس فردی و درونی در افراد- نمادها و آداب و رسوم- احساس یگانگی یا بیگانگی با دیگران- با چه کسانی ارتباط داشتن و چگونه ارتباط داشتن

(۳) باقی نماندن در حد یک احساس فردی و درونی در افراد- لایه‌های عمیق فرهنگ- با چه کسانی ارتباط داشتن و چگونه ارتباط داشتن- احساس یگانگی یا بیگانگی با دیگران در تعاملات

(۴) نشان دادن تشابهات و تمایزهای خود با افراد و گروه‌های دیگر- لایه‌های عمیق فرهنگ- احساس یگانگی یا بیگانگی با دیگران- با چه کسانی ارتباط داشتن و چگونه ارتباط داشتن

۲۱۱- کدام گزینه از دلایل سیاست‌گذاری هویتی توسط دولت- ملت‌ها نیست و مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن چه بود؟

(۱) تعیین هویت ملی در هر کشور تشکیل شده از اقوام و گروه‌های مختلف- همانندسازی

(۲) نحوه توزیع مزایا و فرصلهای سیاسی، اجتماعی- کنترل جمعیت

(۳) آشکار شدن همه ابعاد قابل شناخت هویتی افراد، اقوام و گروه‌های مختلف- همانندسازی

(۴) پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف- کنترل جمعیت

۲۱۲- با توجه به روش‌های سیاست‌گذاری‌های هویتی به سوالات زیر پاسخ دهید:

■ اساس همه این روش‌ها چیست؟

■ روشی که در مبنایش امکان اصلاح دیگری وجود ندارد، چه نام دارد؟

■ روشی که گروه مسلط گروهی دیگر را یا از خدماتی مانند آموزش محروم می‌سازد یا با کیفیت بسیار پایین‌تری در اختیار آن‌ها می‌گذارد، چه نام دارد؟

(۱) نفی و طرد دیگری متفاوت- نسل‌کشی- جداسازی

(۲) شر دانستن دیگری متفاوت- نسل‌کشی- جداسازی

(۳) شر دانستن دیگری متفاوت- کنترل جمعیت- جایه‌جایی اجباری

۲۱۳- به ترتیب (الف، ب و ج) و با توجه به مدل تکثیرگرا در سیاست‌های هویتی، جدول را کامل کنید.

مصداق	بعد
فرهنگی	الف
اجتماعی	ب
سیاسی	ج

(۱) گسترش برابری- رفع تبعیض‌های قومی و گروهی- فرصلهای اقوام و گروه‌های مختلف در قدرت سیاسی

(۲) تمایزات قومی و مذهبی- گسترش برابری- رفع تبعیض‌های قومی و گروهی

(۳) رفع تبعیض‌های قومی و مذهبی- گسترش برابری- آزادی‌های اجتماعی اقوام و گروه‌های مختلف

(۴) تمایزات زبانی و مذهبی- رفع تبعیض‌های قومی و گروهی- راهکارهای مسالمت‌آمیز حل منازعات گروهی و قومی

۲۱۴- جامعه‌شناسی چندفرهنگی به چه معناست؟ این معنا چه نتیجه‌ای دارد و چه مصداقی نشان‌دهنده شکل‌گیری آن است؟

(۱) تولید نظریه‌های جامعه‌شناسی متناسب، توسط هر فرهنگ و هویت- هم سیاست هویت در پیدایش، رونق و افول جامعه‌شناسی و نظریه‌های آن مؤثر است و هم جامعه‌شناسی و نظریه‌های آن در سرگذشت و سرنوشت سیاست هویت اثربارند- تولید دانشی علمی که محصول شرایط فرهنگی خاصی نیست.

(۲) تولید هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود- هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند- پیدایش نظریه‌جامعه‌شناسی فمینیستی معاصر

(۳) تولید هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود- هم سیاست هویت در پیدایش، رونق و افول جامعه‌شناسی و نظریه‌های آن مؤثر است و هم جامعه‌شناسی و نظریه‌های آن در سرگذشت و سرنوشت سیاست هویت اثربارند- تولید دانشی علمی که محصول شرایط فرهنگی خاصی نیست.

(۴) تولید نظریه‌های جامعه‌شناسی متناسب، توسط هر فرهنگ و هویت- هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند- تولید دانشی علمی که محصول شرایط فرهنگی خاصی نیست.

۲۱۵- کدام گزینه به یکی از راههای ایجاد آشتی و صفا و اتحاد و دوستی در میان گروه‌ها و ملت‌ها اشاره دارد و در این زمینه، حکومت‌ها چه نقشی می‌توانند داشته باشند؟

(۱) حذف تفاوت‌ها- تلاش برای ندیدن تفاوت‌های میان افراد و اقوام و گروه‌های مختلف در جوامع و فراهم کردن امکان ارتباط هم‌دانه با یکدیگر

(۲) الگوی تعارف- بی‌توجهی به تنوع و تکثر زبانی و نژادی و قومی که مانع وحدت و همدلی بین افراد و جوامع مختلف می‌شود

(۳) شناخت متقابل- حل کردن بسیاری از مشکلات با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر و فراهم کردن امکان همدلی مردم با یکدیگر

(۴) ایجاد اشتراکات- زمینه‌سازی برای تأکید بر اشتراکات و شباهت‌های اقوام و گروه‌های مختلف و شکل‌گیری نقاط مشترک جدید ذیل هویت فرهنگی واحد